
Bilaga 4: Förslag till skyddsföreskrifter

2021-xx-xx

Skyddsföreskrifter för Laukers vattenskyddsområde, Arvidsjaurs kommun, fastställda av Länsstyrelsen i Norrbottens län 2021-xx-xx

Med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken beslutar Länsstyrelsen i Norrbottens län om ett vattenskyddsområde för Laukers grundvattentäkt i Arvidsjaurs kommun. Vattenskyddsområdet ska ha den omfattning som framgår av bifogad kartbilaga 3. Vattenskyddsområdet är indelat i primär- och sekundär skyddszon.

Med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken beslutar Länsstyrelsen i Norrbottens län att nedan angivna skyddsföreskrifter ska gälla inom vattenskyddsområdet. Skyddsföreskrifterna redovisas med en uppdelning mellan respektive zon.

Vattenskyddsområdets mål och syfte

Mål

Vattenskydd enligt miljöbalken syftar ytterst till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.

Syfte

Syftet med vattenskyddsområdet och tillhörande föreskrifter är att bidra till att grundvattentillgången i Lauker inte användas som dricksvattentäkt i ett flergenerationsperspektiv. Syftet med dessa föreskrifter och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på Lauker vattentäkt inte uppstår så att vattnet, efter normalt reningsförfarande, inte användas för dricksvattenförsörjning. Utgångspunkten för de föreslagna föreskrifterna är den riskanalys som genomförts av potentiella föroreningskällor i vattentäktens tillrinningsområde, bilaga 2 till ansökan. Som stöd för det arbetet har principerna i Naturvårdsverkets handbok 2010:5 om vattenskyddsområde, Havs och vattenmyndighetens vägledning om uttattande och förvaltning av vattenskyddsområden (2021:4) samt Svenskt Vatten rapport vattenskydd – riskanalys och föreskrifter (Rapportnummer 2015-19), varit vägledande.

Detta syfte uppnås genom att grundvattentillgången skyddas mot föroreningar eller verksamheter som kan medföra negativ inverkan på grundvattnets kvalitet och kvantitet. Vid prövning av tillstånd ska den sökta verksamheten prövas individuellt gentemot detta syfte.

Generella restriktioner och anvisningar inom vattenskyddsområden

Restriktioner och anvisningar som generellt gäller för skyddsområden;

- Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24 med senare ändringar enligt NFS 2006:16, NFS 2009:3, NFS 2017:5).
- I Naturvårdsverkets författningssamling, NFS 2015:2, finns föreskrifter om användningen av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde. Föreskrifterna gäller inte för vattenskyddsområden fastställda efter den 1 januari 2018. Kommentarer och anvisningar till hur föreskrifterna ska tillämpas finns i Havs- och vattenmyndighetens vägledning (2016:7) Tillstånd till användning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde. Dessa regler gäller parallellt med skyddsföreskrifterna. Vägledningen innehåller en beskrivning av regelverket och myndigheternas ansvarsfördelning, råd och rekommendationer för vilka uppgifter som bör tas in i en ansökan, förslag på utformning av beslut samt lämplig utformning av villkor för att begränsa oavsiktlig spridning.

Föreskrifterna har stöd av förordning om bekämpningsmedel (SFS 2014:425).

Vattenskyddsområdets zonindelning

Indelningen i skyddszonerna baseras på Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde 2010:5. Skyddsföreskrifterna hänvisar till dessa skyddszoner.

Primär skyddszon

Syftet med den primära skyddszonen är att skapa rådrum vid händelse av akut förorening. Den primära skyddszonen har avgränsats på ett sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinna nå vattentäktzonerna med uttagsbrunnarna. Gränsen mellan primär och sekundär skyddszon har satts så att uppehållstiden i grundvattenzonen till vattentäktzonens gräns bedöms vara minst 100 dygn.

Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. Den sekundära zonen bör minst omfatta så stor del av vattenskyddsområdet att uppehållstiden för grundvatten från sekundära skyddszonens yttre gräns till vattentäktzonerna har en beräknad uppehållstid av minst ett år.

Skyddsföreskrifter

§ 1 Petroleumprodukter

	Primär Skyddszon	Sekundär skyddszon
a	<p>Hantering av större mängd än totalt 150 liter kräver tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för oljetankar avsedda för byggnader.</i></p> <p><i>Undantag gäller för transporter till fastighet inom området.</i></p> <p><i>Undantag gäller för bränsle i drivmedelstanken på fordon och arbetsmaskiner.</i></p> <p><i>Undantag gäller för huvudman för vatten och avlopp.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

Information: Ytterligare bestämmelser gäller Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor NFS 2017:5.

§ 2 Kemiska produkter

	Primär Skyddszon	Sekundär skyddszon
a	<p>Hantering av större mängder än för hushållsbehov, av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen såsom impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälso- eller miljöfarliga kemiska produkter kräver tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller transporter.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

§ 3 Miljöfarlig verksamhet

	Primär Skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Ny miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som är anmälningspliktig enligt miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller miljöprövningsförordningen (2013:251) kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

§ 4 Bekämpningsmedel

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Yrkesmässig hantering och spridning av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för transporter.</i> <i>Undantag gäller för enstaka punktsaneringar mot ohyra.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

Information: I Arvidsjaurs kommun lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljö råder totalförbud mot kemisk lövlösning och bekämpning inom hela kommunen.

§ 5 Växtnäringsämnen

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Yrkesmässig spridning av naturgödsel kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
b	Yrkesmässig spridning av andra växtnäringsämnen kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
c	Lagring av naturgödsel eller andra växtnäringsämnen kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för privatpersoners användning för hushållsbehov.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

§ 6 Skogsbruk

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Skogsbruksåtgärd som inte är gallring eller plockhuggning kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för manuell och motormanuell skogsbruksåtgärd.</i>	Skogsbruksåtgärd som inte är gallring eller plockhuggning kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för manuell och motormanuell skogsbruksåtgärd.</i>

§ 7 Upplag

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	<p>Uppläggning av bark, flis, spån och timmer kräver tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för tillfälliga upplag under en kortare tid än tre månader, då krävs istället anmälan.</i></p> <p><i>Undantag gäller för uppläggning av ved eller andra träbaserade produkter, avsedda för uppvärmning av byggnad, på den aktuella fastigheten.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
b	<p>Upplag av avfall, förorenade massor eller massor med okänt ursprung eller okänt föroreningsinnehåll kräver tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för trädgårdsavfall och rena jordmassor.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
c	<p>Uppläggning av snö från trafikerade ytor utanför aktuell skyddszon kräver tillstånd.</p>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
d	<p>Upplag av vägsalt, asfalt, oljegrus, tjärprodukter och lösningsmedel kräver tillstånd.</p>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

8 Vägar, väghållning m.m.

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Nyanläggning av väg och spridning av vägsalt eller dammbindningsmedel kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för saltinblandad sand (max fyra viktprocent salt)</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

§ 9 Täktverksamhet och andra markarbeten

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Nyetabletering av materialtäkt är förbjudet.	Samma föreskrift som i primär skyddszon
b	Husbehovstäkt kräver tillstånd .	Husbehovstäkt kräver anmälan .
c	Återfyllning med massor med okänt ursprung eller okänt föroreningsinnehåll är förbjudet . <i>Undantag gäller för återfyllnad av befintliga massor i schaktrop.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon
c	Maskinella schaktnings- och grävningsarbeten samt sprängning, borrarbete, pålning, spontning och andra liknande arbeten kräver tillstånd .	Maskinella schaktnings- och grävningsarbeten samt sprängning, borrarbete, pålning, spontning och andra liknande arbeten kräver anmälan .

§ 10 Avloppsanläggningar

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Installation av ny avloppsanläggning för avloppsvatten kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon
b	Befintlig avloppsanläggning för avloppsvatten som ändras kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon

Information: Ytterligare bestämmelser för anläggande och ändring av avloppsordning framgår av förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

§ 11 Energianläggningar och brunnar

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Etablering av anläggning för lagring eller utvinning av värmeenergi eller kyla från jord och berg kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon
b	Anläggande av brunn för enskild vattenförsörjning kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon

---

Allmänna bestämmelser

Ikraftträdande

Skyddsföreskrifterna skall gälla från det datum Länsstyrelsen i Norrbotten beslutar om att fastställa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter. Enligt 7 kap. 22 § Miljöbalken gäller skyddsföreskrifterna från denna tidpunkt även om de överklagas.

Befintlig verksamhet som pågår när föreskrifterna träder ikraft och som omfattas av förbud enligt dessa föreskrifter får utan hinder av förbudet bedrivas i oförändrad omfattning intill dagen tre år efter skyddsföreskrifternas ikraftträdande. Därefter får verksamhet som omfattas av förbud inte bedrivas. För befintlig verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt dessa föreskrifter ska ansökan om tillstånd eller anmälan inlämnas senast på dagen tre år efter ikraftträdande.

Anmälningsplikt vid risk för förorening

Ägare eller nyttjanderättshavare av fastighet inom skyddsområdet skall omgående anmäla spill, läckage och annan förorening från oljor, kemikalier eller andra miljöfarliga ämnen om denne bedömer att händelsen kan medföra risk för skadlig förorening av mark och vatten. Anmälan ska göras till Räddningstjänsten och till tillsynsmyndigheten. Inträffade olyckshändelser skall omedelbart rapporteras på telefonnummer 112.

Tillstånd

I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter får sådant medges av myndighetsnämnden i Arvidsjaurs kommun och kan bli förknippat med villkor. Tillstånd söks hos den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Anmälan

I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska anmälan lämnas in till myndighetsnämnden i Arvidsjaurs kommun. En komplett anmälan enligt dessa föreskrifter ska ha inkommit till tillsynsmyndigheten senast 6 veckor före det att åtgärden påbörjas. Anmälan görs hos den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Dispens

Prövningsmyndigheten får meddela dispens från föreskrifter som den har meddelat för ett vattenskyddsområde, om det finns särskilda skäl. En dispens får förenas med de villkor som behövs. Arvidsjaurs kommuns nämnd för miljöfrågor är prövningsmyndighet för samtliga skyddsföreskrifter utom för § 11 (muddring) och § 14 (materialtäkter) där Länsstyrelsen i

---

Norbottens län är prövningsmyndighet. Länsstyrelsen får ge dispens från dessa föreskrifter efter att ha hört berörda kommunala myndigheter och berörd huvudman för vattentäkten.

Tillsyn, avgifter och påföljd

Bestämmelser om tillsyn av ovan meddelade föreskrifter finns i miljöbalken m.fl. författningar. Bestämmelser om påföljder finns i miljöbalken. Länsstyrelsen i Norrbottens län är tillsynsmyndighet för vattenskyddsområdet. Bestämmelser om avgifter för prövning och tillsyn finns dels i miljöbalken m.fl. författningar.

ARBETSMAATERIAL

Definitioner

I dessa föreskrifter avses med:

Arbetsmaskiner

Alla maskiner som inte är ett fordon och som drivs med flytande bränsle eller oljor. Arbetsmaskiner kan vara stationära förbränningsmotorer, transformatorer, elverk m.m.

Avfall

Varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehållaren för sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.

Avloppsvatten

Med avloppsvatten avses enligt Miljöbalkens 9 kap 2 §;

1. Spillvatten eller annan flytande orenlighet. Hushållspillvattnet består av spillvatten från WC ("klosettvattnet") samt från bad, disk och tvätt ("BDT-vatten").
2. Vatten som använts för kylning.
3. Vatten som avleds för sådan avvattning av mark som detaljplan som inte görs för viss eller vissa fastigheters räkning (dagvatten).
4. Vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats.

Bekämpningsmedel

En kemisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, orsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Det omfattar växtskyddsmedel som används i huvudsak för att skydda växter, och växtprodukter som jordbruk, skogsbruk och trädgårdsbruk. Begreppet inkluderar således även träskyddsmedel.

Brandfarlig vätska

Med brandfarlig vätska avses en vätska vars flampunkt är lika med eller lägre än 100°C. Flampunkt är den lägsta temperatur där det avgår ånga från en vätskas yta i sådan mängd att ångan tillsammans med luft kan börja brinna.

Farligt gods

Så kallat gods som avses i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om transport av farligt gods på väg och terräng (MSBFS 2011:1). Som farligt gods räknas inte gods som är avsett för personligt bruk, hushållsbruk eller för sport och fritid, under förutsättning att det hanteras, och vid transport lastsäkras, så att inte skada eller olägenheter för människors hälsa eller miljön uppstår.

Fordon

Med fordon avses varje motordrivet transportmedel som kan framföras på mark, vatten eller is.

Förorenade massor

Med förorenade massor avses massor från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal eller regional bakgrundshalt.

Hantering

Med hantering avses - i enlighet med miljöbalken - en verksamhet eller åtgärd som utförs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförbara förfaranden.

Husbehovstäkt

Med husbehovstäkt avses i dessa föreskrifter sådant uttag av material som ska användas inom den egna fastigheten för dess egna behov som t.ex. förbrukning som krävs för skötsel av jordbruks- eller skogsbruksfastighet. En materialtäkt där det utbrutna materialet används som ersättning för tjänster, avyttras eller på annat sätt utnyttjas kommersiellt betraktas inte som husbehovstäkt (NFS 2003:2).

Hushållsbehov

Med hushållsbehov avses här hantering av enskilda förpackningar av de största storlekarna man som enskild konsument kan köpa i detaljhandel.

Kemiska produkter

Med kemiska produkter avses i dessa föreskrifter produkter klassificerade och märkta som farliga enligt gällande CLP-förordning och kemikalieinspektionens anvisningar eller tidigare gällande föreskrifter enligt KMS 2005:7.

Lagring

En serie handlingar som genomförs för att förvara gods, material eller avfall på någon fysisk plats, som på en anläggning, en behållare, en tank eller en tipp.

Markarbete

Med markarbete avses schaktning, borrhning, utfyllnad, spontning och pålning på land.

Materialtäkt

Med materialtäkt avses i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, torv eller andra jordarter.

Miljöfarlig verksamhet

Utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten. Användning av mark, byggnader eller anläggningar på

---

ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom annat utsläpp än ovanstående, genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten samt genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller liknande.

Naturgödsel

Med gödsel avses i dessa föreskrifter fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt urin med ursprung från djur.

Plockhuggning

Med plockhuggning avses här en skogsbruksmetod varvid enstaka träd eller grupper av grova träd avverkas.

Schaktning

Schaktningsarbeten för mer omfattande byggande avser avsänkning av markytan för anläggningsarbeten på utstakat område större än för grundläggning av ett enfamiljshus. Schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande omfattas inte av tillståndsplikt.

Sekundärt skydd

Med sekundärt skydd avses ett skydd vid eventuellt läckage och överfyllnad, vilket ska säkerställa omhändertagandet av spill och utlakning så att förorening av mark och vatten inte sker.

Skogsbruksåtgärd

Åtgärder som omfattas av skogsvaruslagen (1979:429) eller ersättande författning, t.ex. föryngringsavverkning, röjning, gallring, uttag av skogsbränsle (grenar, toppar och stubbar), skyddsdikning, dikesrensning och markberedning. I dessa vattenskyddsföreskrifter omfattar begreppet skogsbruksåtgärd även utförande av tillfälliga transportvägar såsom basvägar, stickvägar och isvägar.

Transport av farligt gods

Förflyttning av farligt gods med transportmedel samt sådan lastning, lossning, förvaring och annan hantering av det farliga godset som utgör ett led i förflyttningen. Som transport anses dock inte förflyttning endast inom ett område där det farliga godset tillverkas, lagras eller förbrukas.

Utplag

Med utplag avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring av förorenande ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänt ursprung eller okänt föroreningsinnehåll eller andra förorenade produkter. Förvaring av hushållsavfall från enskilda hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta

---

som upplag. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten.

Växtnäringsämnen

Naturgödsel, handelsgödsel, avloppsslam och liknande med syfte att höja växtproduktionen.

Med växtnäringsämnen avses konstgödning, mineraliska gödselmedel, naturgödsel (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt urin med ursprung från djur), avloppsslam, biogödsel, vedrotta samt övriga organiska gödselmedel, dock ej gödsel från betande djur inom vattenskyddsområden.

Yrkesmässig verksamhet

Verksamhet som har en viss omfattning och varaktighet, samt ett objektivt, rastsällbart kommersiellt syfte och är av självständig karaktär. Samtliga av dessa fyra kriterier måste vara uppfyllda för att något ska kunna betraktas som yrkesmässigt. Verksamheten behöver dock inte vara vederbörandes huvudsysselsättning. Kravet på kommersiellt syfte markerar gränsdragningen mot hobbyverksamhet.